

John Williams

Jak dělat, co vás

a

dostat za to

zaplaceno

John Williams

Jak dělat, co vás
boaví,
dostat za to

zaplaceno

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

John Williams

Jak dělat, co vás baví, a dostat za to zapláceno

TIRÁŽ TIŠTĚNÉ PUBLIKACE

Přeloženo z anglického originálu SCREW WORK LET'S PLAY:
HOW TO DO WHAT YOU LOVE AND GET PAID FOR IT 01 Edition,
vydaného nakladatelstvím Pearson Education Limited ve Velké Británii v roce 2010.
This translation of SCREW WORK LET'S PLAY:
HOW TO DO WHAT YOU LOVE AND GET PAID FOR IT
01 Edition is published by arrangement with Pearson Education Limited.
© John Williams 2010
All rights reserved.

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
www.grada.cz
jako svou 4776. publikaci

Překlad PhDr. Radek Blaheta
Odpovědná redaktorka Mgr. Olga Tesařová
Sazba Eva Hradiláková
Počet stran 208
První vydání, Praha 2012
Vytiskla Tiskárna v Ráji, s.r.o., Pardubice

Czech Edition © Grada Publishing, a.s., 2012
Cover Design © Eva Hradiláková

ISBN 978-80-247-4164-2

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE

ISBN 978-80-247-8161-7 (ve formátu PDF)
ISBN 978-80-247-8162-4 (ve formátu EPUB)

Obsah

O čem je tato kniha	11
Desatero tajemství	11
21 mýtů o práci	13
Rozhovory s experty	14
Webové stránky	14
Poděkování	15
Poděkování nakladatele původního vydání	17
Připojte se k hravé revoluci	19
Připojte se k revoluci	21
Hrát si se vyplatí	23
Získejte nezávislost, po níž toužíte	25
Vaší kanceláří bude celý svět	26
Z dělníka hravcem	27
Zapomeňte na kariérní plány	32
Můj příběh: „Už nikdy v životě nechci žádnou práci“	33
První tajemství	
Jak přijít na to, co opravdu chcete	37
Začněte na tom správném místě	38
Využijte svou tajnou zbraň: herní zápisník	39
„A ještě něco...“ aneb co vás může o tom, co opravdu chcete, naučit inspektor Columbo	40
Přestaňte se snažit přijít na to, co budete dělat po zbytek života	42
Potřebujete trochu více inspirace?	43
Chtěli byste zkusit tolik věcí, že se vám do jednoho roku nevejdou?	45
Vítejte v (mnoho)vesmíru	48

Dobrá zpráva: můžete mít to, co <i>opravdu</i> chcete	48
Využití hravé středy	51

Druhé tajemství

Jak si vybrat, co dělat dál	53
Rovnice štěstí	55
Vaše chvíle	56
Jak se ponořit do toho, co vás baví – úvod do dynamiky bohatství	57
Něco vás znepokojuje?	62
Nadání, dovednosti a záliby	62
Vyvážení záliby a peněz	63
Jak se nestat hladovějícím malířem (nebo hercem, hudebníkem, básníkem, spisovatelem...)	66
Jak si vybrat, co dělat dál	67

Třetí tajemství

Jak začít okamžitě	73
Problémy související s cíli	75
Problémy spojené s přemýšlením	77
Výběr hravého projektu	78
Jak si vybrat projekt	79
Velké plány, skromné začátky	82
Spuštění hravého projektu	85
Výhody hraní	86

Čtvrté tajemství

Jak zaručeně dosáhnout úspěchu	89
Vítejte na horské dráze	90
Souboj s vnitřním nepřítelem	91
Vytvoření podpůrného týmu	95
Pořád máte strach?	97
Jak dosáhnout nezničitelnosti	98
Přestaňte žádat o svolení	100
Inspirujte se radami největšího světového odborníka na váš úspěch	101
Jak podvádět	101
Udržet směr vám pomůže milionářský test	102
Jak dělat pokroky, když nemáte čas ani energii	104

Hlavní problém není čas, nýbrž zahlcení úkoly	105
Jak udržet skvělé nápady pod kontrolou	107
Jak se stát kreativním géniem	107
Síla „tvůrčí nečinnosti“	109

Páté tajemství

Jak si hrát smysluplně a brát za to peníze	113
Vydejme se na lov problémů	116
Chcete změnit svět?	120
Který problém mám řešit?	121

Šesté tajemství

Jak si hraním vybudovat jméno	123
Krok první: Zdokonalte svůj projekt	127
Krok druhý: Vyberte si komunikační kanál	131
Krok třetí: Na koho se chcete zaměřit?	137
Krok čtvrtý: Začněte komunikovat	139
Krok pátý: Umění svádění aneb jak udělat z fanoušků zákazníky	140
A nakonec poznámka o tom, jak se vypořádat s kritikou	141

Sedmé tajemství

Jak vytvořit neodolatelnou nabídku	145
Poskytování služeb	148
Jak vydělávat během spánku aneb kouzla pasivního příjmu	150
1. Informační produkty – nový způsob, jak zpeněžit svou odbornost	151
2. Partnerský marketing – jak prodávat produkt, aniž byste jej museli vyrábět ...	154
3. Blogování	154
4. Členské programy	155
Další způsoby, jak můžete lidem nabídnout své řešení	156

Osmé tajemství

Jak získat první „výherní pásku“	159
Ale já potřebuju nějaké peníze hned teď!	161
Jak získat první výherní pásku?	162
Kampaň	164
Když dorazíte do cíle, oslavte to!	167

Deváté tajemství

Jak si hrát na plný úvazek	169
Zaměstnání 2.0	171
Volný styl	173
Sestavte si portfoliovou kariéru	175
Spoluprací k rychlosti	176
Hrají vám čísla?	177
Kdy podat v současném zaměstnání výpověď'	178
Jak dlouho to vše bude trvat?	179

Desáté tajemství

Jak hraním dosáhnout v životě bohatství	183
1. Vytvořte si vlastní vizi života naplněného bohatstvím	184
2. Spravujte své peníze jako milionář	187
3. Zbavte se vnitřních bloků, které vám ve zbohatnutí brání	188
4. Nebojte se požadovat cenu, která odpovídá nabízené hodnotě	189
5. Zvolte si strategii, která vede k bohatství	193
Hrajte si	196
Další materiály v angličtině na stránkách ScrewWorkLetsPlay.com ...	197
O organizaci War Child UK	198
21 mýtů o práci	199

Mému otci Edwardu Glynu Williamsovi za pět měsíců hry

O čem je tato kniha

Kniha, kterou držíte v rukou, vám krok za krokem ukáže, jak si nechat platit za to, co vás opravdu baví. Ať už máte pocit, že děláte práci, která vás nenaplňuje, nebo se dřete ve vlastní firmě, která se nikdy pořádně „nerozjela“, v této knize najdete nejen nové pohledy na život jako takový, ale také praktické strategie, které potřebujete k transformaci vlastního pracovního života.

To neznamená, že si budete jen užívat a doufat, že vám peníze jako mávnutím kouzelného proutku spadnou přímo do klína. Místo toho vám ukážu, jak si nechat platit za to, co vám připadá jako hra, jak získat první „výherní pásku“ a jak si ze hry vytvořit živobytí – a možná dokonce zbohatnout. A pokud pořád netušíte, co si s životem počít, vysvětlím vám, jak si nejdříve udělat jasno v této oblasti.

Chcete začít podnikat nebo působit na volné noze, začít pracovat na ideálním zaměstnání od píky, napsat knihu, proslavit se svým uměním nebo změnit svět? Tato kniha vám k tomu pomůže. Nemůžu vás naučit, jak „rychle zbohatnout“. Na to jsem zatím nepřišel (a pokud se to podařilo vám, dejte mi prosím vědět!). Můžu vám ale ukázat, jak se stát rychle *šťastným*. Pravda je totiž taková, že bez ohledu na to, jaký život si přejete, můžete kousek svého vysněného ideálu ochutnat okamžitě a na nic nečekat. Takto dosáhnete většího štěstí, a jak sami uvidíte, štěstí často vede k úspěchu a bohatství.

Desatero tajemství

Kniha se skládá z deseti tajemství, jak si za to, že si hrajete, nechat platit. Tato tajemství sice nepředstavují něco, co by před námi kdosi záměrně skrýval, přesto je s podivem, jak málo z nás o nich ví. Zcela jistě se o nich nic neučíme ve škole, dokonce ani na vysoké. Někdy jsou dokonce v rozporu s obecnou moudrostí, kterou slýcháme každý den, a než se nadějeme, jsme navždy lapeni v ubíjející práci.

Zmíněná tajemství jsem do knihy umístil v takovém pořadí, abyste mohli začít od fáze, kdy netušíte, jaká práce se vám zalíbí, po fázi, kdy se plně živíte tím, co vás opravdu baví. Nejlepší je proto číst kapitoly v uvedeném pořadí, neboť každá navazuje na předchozí.

Následující stručný přehled vás seznámí s tím, o čem jednotlivé kapitoly pojednávají.

První tajemství: Jak přijít na to, co opravdu chcete

Pokud víte, že chcete dělat něco jiného, ale ani za nic na světě nemůže přijít na to, co by to mělo být, v této kapitole získáte konečně pomoc. Ale ani když už máte k cíli nakročeno, tuto kapitolu nepřeskakujte, protože vám ukáže, jak je k dosažení úspěchu důležité zvolit si tu správnou práci.

Druhé tajemství: Jak si vybrat, co dělat dál

V této kapitole se dozvíte, jak dosáhnout oné kouzelné kombinace toho, co vás baví, a toho, za co jsou lidé ochotni platit. Dále zjistíte, jak si vybrat, kudy se vydat dál, když se vám zdá, že už nevíte kudy kam – ať už proto, že netušíte, co chcete, nebo naopak proto, že máte tolik nápadů, že se nemůžete rozhodnout. A samozřejmě zde také na vás čeká vědecky prokázaný recept na štěstí.

Třetí tajemství: Jak začít okamžitě

Zde zjistíte, jak uniknout z pasti nekonečného hledání a jak s novým životem začít okamžitě. Dále se dozvíte, proč nepotřebujete propracované plány ani vytyčené cíle. Naučíte se také, jak zahájit i ten největší projekt v minimalizované podobě, takže nemusíte opouštět současnou práci.

Čtvrté tajemství: Jak zaručeně dosáhnout úspěchu

Nechat si platit za to, že si hrajete, není jen tak a cesta k tomuto cíli může být trnitá. V této kapitole zjistíte, jak se stát nezničitelným a jak mít jistotu, že zvládnete vše, co vás na cestě potká.

Páté tajemství: Jak si hrát smysluplně a brát za to peníze

Máte strach, že když budete dělat, co vás opravdu baví, skončíte na mizině? Tato kapitola vám ukáže, jak dělat, co vám přináší potěšení, aby z toho měli užitek také ostatní lidé – a aby byli ochotni vám za to také platit.

Šesté tajemství: Jak si hraním vybudovat jméno

V této kapitole se dozvíte, jak se s tím, co děláte, stát známým, či dokonce slavným, a získat tak příležitosti, po nichž toužíte. Dále se naučíte, jakým způsobem využívat moderní sociální média k tomu, abyste o sobě dali vědět světu, a to s nízkými či dokonce nulovými náklady.

Sedmé tajemství: Jak vytvořit neodolatelnou nabídku

Tato kapitola vám ukáže, jak lidem nabídnout něco, co opravdu chtějí, a jak jim to také co nejlépe dodat – počínaje prodejem služby a konče využíváním internetových aplikací, které za vás budou vydělávat, zatímco vy budete klidně spát.

Osmé tajemství: Jak získat první „výherní pásku“

V této kapitole zjistíte, jak si vydělat vůbec první peníze za něco, co vám připadá jako hra – a nemusíte ani opouštět své současné zaměstnání.

Deváté tajemství: Jak si hrát na plný úvazek

Zde vám ukážu, jak z prvních experimentů vybudovat něco, co vám zajistí plný příjem, ať už jako osobě samostatně výdělečně činné, v rámci tzv. portfoliové kariéry, kdy zároveň vykonáváte různá zaměstnání na krátké pracovní úvazky, nebo v rámci toho, čemu říkám zaměstnání 2.0 – tedy zaměstnání na míru. Vysvětlím vám také, jak tohoto cíle dosáhnout rychleji, než byste čekali.

Desáté tajemství: Jak hraním dosáhnout v životě bohatství

Tato kapitola vám pomůže si uvědomit, po jaké formě bohatství vlastně v životě toužíte: jde vám o peníze, svobodu cestovat po světě, množství volného času nebo moc měnit svět? Dále vám odhalí pět kroků, jak tohoto cíle dosáhnout, mimo jiné také pomocí strategie O.B.N.O.S., abyste mohli požadovat cenu, která odpovídá nabízené hodnotě.

21 mýtů o práci

Za posledních pět let jsem pracoval s řadou klientů a stále znovu se setkávám se stejnými mylnými názory, které lidem brání dělat, co by chtěli. Často jde o přesvědčení zděděná po předchozích generacích, které ovšem měly mnohem užší výběr

ohledně práce, než máme my dnes. Všechny tyto názory jsem rozdělil do 21 mýtů. S těmito mýty se setkáte na různých místech knihy, vždy se pak přesvědčíte, že jsou ve své podstatě nesmyslné. Úplný seznam mýtů najdete také na konci knihy. Kolik z nich nyní považujete na „pravdy“? Možná že vás brzdí právě tato mylná přesvědčení. Jste připraveni otevřít se v oblasti práce něčemu novému?

Na zmíněných 21 mýtů se osobně dívám takto: Představte si staré vrtulové letadlo s běžícím motorem na vzletové dráze. Jestliže uvolníte brzdy a odstraníte klíny zpod kol, začne letadlo nevyhnutelně rolovat – pokud ale chcete vzlétnout, musíte šlápnout na plyn. Jestliže se mi tedy podaří rozbít všechny mýty o práci, kterým věříte, začnete se i vy nevyhnutelně posunovat k tomu, co chcete. Budete ale také muset šlápnout na plyn, abyste dokázali vzlétnout a doletět až tam, kam toužíte.

Rozhovory s experty

Abych pro nápady, které vám v knize předkládám, získal pevnější půdu, setkal jsem se s deseti úspěšnými „hravci“, tedy lidmi, kteří si za to, že si hrají, nechávají platit, a zeptal jsem se jich na názory, zvyky a činy, díky nimž se dostali tam, kde jsou nyní. Někteří z nich vybudovali, řídili a nakonec prodali podniky v hodnotě milionů liber. Neptal jsem se ale jen těch, co už jsou takříkajíc „za vodou“, hovořil jsem také s lidmi, kteří právě začínají a kteří projevují velmi hravý přístup, což se jim také začíná vracet v podobě úspěchu. Někteří dotázaní jsou velmi bohatí, jiní žijí s relativně skromným příjmem, svůj život ovšem postavili na svobodě, tvořivosti a různorodosti. A někteří chtějí dokonce změnit svět. Všichni pak žijí bohatým životem, a to v nejširším možném smyslu.

Nezkrácené rozhovory se zmíněnými hravci si můžete v angličtině přečíst a v některých případech také poslechnout nebo zhlédnout na internetových stránkách ScrewWorkLetsPlay.com.

Webové stránky

V různých místech knihy a vždy na konci každé kapitoly odkazují na další informace, nástroje a zdroje v angličtině na doprovodných webových stránkách ScrewWorkLetsPlay.com. Zde si můžete mimo jiné poslechnout audio nahrávky, stáhnout pracovní listy nebo se postupně seznamovat s aktualizacemi této knihy.

Poděkování

Nic hodnotného nikdy nevytvořil pouze jediný člověk a tato kniha není výjimkou. Mé poděkování si v první řadě zaslouží Samantha Jacksonová z nakladatelství Pearson za své nadšení pro téma hry a za to, že mi dala možnost podělit se o to moje – a také za to, že pomohla dát mým myšlenkám tu nejlepší možnou formu. Dále bych chtěl poděkovat své agentce a kamarádce Jacqueline Burnsové z organizace Free Agents, a to nejen za to, že jako agentka je opravdu prvotřídní, ale také za to, že se snažila dělat víc, než bylo její povinností, a pomohla mi tak tuto knihu realizovat. Je načase oslavit, že jsme tento hravý projekt konečně dokončili – obuj si brusle a hurá na led!

Dále chci poděkovat všem lidem, od nichž jsem měl to štěstí se učit: obchodní koučce, kolegyni a kamarádce Judith Morganové, která jako první přišla s nápadem ročního volna, a Jerryemu Hydeovi, odborníkovi na kreativitu, který mě vybídl, abych napsal knihu, což jsem si ovšem (jako většinu jeho rad) vzal k srdci až o dva roky později – díky za všechnu tu inspiraci za posledních sedm let. Také děkuji členům Jerryho opravdu kreativní skupiny, která mě po celou dobu psaní knihy povzbuzovala.

Mé poděkování si zaslouží také Nick Williams, který mi jako první osvětlil, jak fungují informační produkty, a Daniel Wagner, který se se mnou podělil o své hluboké znalosti internetového marketingu a který mi umožnil vést část jeho workshopu. Dále děkuji Suzy Greavesové, Marku Forsterovi a Barbaře Winterové za to, že mě inspirovali a pomohli mi přijít na to, kudy se mám ubírat. Zejména Suzy Greavesové a Nině Grunfeldové pak děkuji za to, že si přečetly úvodní verze rukopisu knihy.

Tato kniha v mnohém vděčí všem skvělým knihám, které mě v posledních čtyřiceti letech nejen inspirovaly, ale také nemálo naučily. V této souvislosti bych chtěl zmínit zejména Barbaru Sherovou, jejíž knihu jsem poprvé četl před patnácti lety a od níž jsem se dozvěděl, že jsem tzv. zvidavec (scanner) – jaká nádhera moci se po tolika letech zúčastnit vaší akce Scanners Retreat. Tato kniha by nebyla stejná, kdybyste mi neukázala cestu.

Mé díky patří dále Patu Kaneovi za to, že nás seznámil se svou etikou hry, a že nám tak ukázal, že k unavené staré etice práce existuje také alternativa. A dále pak Sethu Godinovi za jeho opravdu lidské marketingové nadání a Danu Pinkovi za jeho svěží pohled na práci a kariéru. Mé uznání patří také Rogeru Hamiltonovi za jeho úchvatnou koncepci dynamiky bohatství.

Richard, Selina, Cath a Neil ze společnosti Careershifters mi na svém každoměsíčním workshopu s dvaceti účastníky umožnili sledovat zápasy (a mýty), s nimiž se průměrný pracující muž a průměrná pracující žena potýká.

Děkuji také členům skupiny, která mě při práci podporovala, a dobrým přátelům Liz Riversové a Candy Newmanové. Zejména Candy mi byla při psaní opravdovou oporou. A děkuji také jejímu synovi Benu Dixonovi, rodičímu se hračci, který mi byl tak příjemným společníkem, když jsme spolu psali v poklidu Cornwallu. Dále děkuji svým přátelům Natashi, Jamesi a Jayovi za veškerou podporu a moudrost. A dále také Jacqui Loranové – konečně můžeš přestat říkat: „Měl bys napsat knížku, Johně“. A Terese za to, že mi pomáhá s akcí Scanners Night, a Julianu Boltovi za jeho hluboký vhled do umění a za jeho opravdové porozumění umělcům.

Velmi děkuji své mamince Diane Williamsové, která stále pracuje na mnoha hravých projektech, za to, že mě učila, že hra je stejně důležitá jako práce. A také mému bratru Davidovi za jeho podnikatelský náhled a za to, že mě jako první učil, jak si upravit zaměstnání podle potřeby. Mé díky dále patří mému neustále si hrajícímu strýci Rogeru Taylorovi, který nás v době, kdy jsem psal tuto knihu, navždy opustil. A také třem generacím vědců, inženýrů a podnikatelů, kteří zde byli přede mnou: věřím, že jste na mě pyšní.

Děkuji všem svým klientům, kteří se mnou statečně sdíleli sny a výzvy svého pracovního života, a dále pak „testovacím pilotům“ na letní škole „Screw Work, Let's Play“ v roce 2009.

Poděkování si dále zaslouží všichni zaneprázdnění lidé, kteří mi laskavě věnovali svůj čas, abych je mohl vyzpovídat, a obohatit tak tuto knihu: Tim Smit, zakladatel organizace Eden Project (a jeho osobní asistentka Jo Galeová); Leslie Scottová, autorka hry Jenga a knihy *About Jenga*; Derek Sivers, zakladatel obchodu s hudbou CD Baby; podnikatel, mentor a řečník Mike Southon; Nic Roope z digitální agentury Poke; Sam Bompas a Harry Parr ze společnosti Bompas & Parr; Chris Guillebeau, autor knihy *The Art of Non-Conformity*; Tom Hodgkinson, šéfredaktor časopisu *The Idler*; hravý spisovatel Dixie Wills; Sophie Bossová, spoluzakladatelka projektu Beyond Chocolate; Petra Barranová z Choc Star; a Robert Chalmers a Lindsey Mountfordová. Dále děkuji centru Spectrum Therapy za to, že mi umož-

nilo poznat mého „vnitřního tyrana“, i za mnoho dalších skvělých nápadů a cvičení. Chrisi Wildovi pak děkuji za nadšení pro tuto knihu a za to, že mi ukázal, jak ji realizovat.

A nakonec chci poděkovat vám, že knihu čtete. Věřím už jen, že půjdete a pro hru namísto práce nadchnete více lidí.

Kontaktovat mě můžete na stránkách ScrewWorkLetsPlay.com nebo na mé twitterové adrese [@johnsw](https://twitter.com/johnsw).

Poděkování nakladatele původního vydání

Nakladatel děkuje Rogeru Hamiltonovi za svolení reprodukovat část o dynamice bohatství na str. 57–60, která vychází z internetových stránek www.rogerhamilton-wealthdynamics.com.

V některých případech jsme nebyli schopni dohledat vlastníky autorských práv, budeme proto vděční za jakékoli informace, které nám to umožní.

Připojte se k hravé revoluci

Poprvé v historii lidstva máme možnost upravit si práci tak, aby vyhovovala našemu způsobu života, namísto toho, abychom svůj život přizpůsobovali práci... Byli bychom blázni, kdybychom této možnosti nevyužili.

Charles Handy, odborník na management a spisovatel

Máme štěstí. Dosáhli jsme úžasného momentu v dějinách práce. Dnes je už možné žít se prakticky čímkoli. A to myslím naprosto vážně: ať vás napadne cokoli, na světě existuje někdo, kdo si na tom postavil kariéru.

Během výzkumu k této knize jsem se seznámil s lidmi, kteří mé tvrzení názorně dokládají, např. s Chrisem Guillebeauem, který cestuje po celém světě a žije z blogu, který na svých cestách píše, se Samem Bompasem a Harrym Parrem, kteří vytvářejí architektonická díla z želé nebo koktejly, které se místo pití vdechují, s Petrou Barranovou, která se svým čokomobilem (jediným v Británii) cestuje po festivalech a prodává gurmánskou čokoládu, nebo se Sarah de Nordwall, která se prosadila jako profesionální „bardka“, píše poezii a vystupuje s ní naprosto všude – od protidrogové léčebny po sněmovnu lordů.

Zmínění jedinci patří k rozrůstajícímu se hnutí lidí po celém světě, kterým nestačí jen vydělávat, aby zaplatili nájem, ale touží po tom, aby měl jejich život hlubší smysl – potřebují vytvářet něco výjimečného, říkat něco důležitého, zkoušet něco nového, užívat si, riskovat a mít odvalu také někdy pořádně narazit – anebo pořádně zbohatnout. Dychtí po svobodě, různorodosti, podnětech a vzrušení; chtějí posouvat hranice svých možností a každý den se rozvíjet.

To, čeho jsme svědky, není nic menšího než revoluce pracovních možností. Samotné slůvko „zaměstnání“ je zde irelevantní; dokonce i slovo „práce“ neodpovídá životnímu stylu, který si toto hnutí zvolilo. Bývalý hudebník Derek Sivers, z něhož se stal podnikatel, který svou firmu nedávno prodal za 22 milionů dolarů, v této souvislosti poznamenává: „Tohle už není práce, je to hra.“

Naše slovní zásoba zastarala. Někteří ze zmíněných lidí si říkají podnikatelé nebo byznysmeni, ale dřívější představě člověka v decentním obleku, který hovoří typickým manažerským žargonem, tito jedinci jaksi neodpovídají. Uniformou hravce totiž mohou stejně dobře být džína a tričko nebo – u těch, kdo pracují doma – pyžamo.

Neméně hravé a neuctivé k autoritám a formalitám jsou i služebně starší postavy tohoto nového hnutí. Kromě peněz je v něm drží také uspokojení z kreativity. Ve své knize *Byznys v plné nahotě* hovoří Richard Branson o tom, jak se jej jednou při rozhovoru zkušený novinář Bob Schieffer zeptal, proč vstoupil do světa obchodu: „Jen jsem na něj zíral. A pak jsem si najednou uvědomil, že mi vlastně nikdy nešlo o to, dostat se do ‚světa obchodu‘. No a tohle jsem mu taky řekl a dodal jsem: ‚Chtěl jsem prostě jen tvořit.‘“

Předchozí generace měly u svého pracovního života jen velmi omezený výběr; standardem bylo jedno zaměstnání na celý život a alternativa v podobě založení firmy s sebou často nesla nákladné prostory, zaměstnance a obrovské výdaje na reklamu. Svět byznysu byl plný „vrátných“, kteří rozhodovali, kdo může dovnitř, na základě původu, rasy, pohlaví nebo jiných libovolných měřítek. Nyní vám už ale v uzpůsobení pracovního života přesně podle vašich požadavků nikdo nebrání.

Internet a mobilní technologie nás všechny osvobodily, takže můžeme pracovat, jak chceme, kde chceme a kdy chceme. Staré omezující hranice mezi lokálním a globálním, zaměstnanci a podnikateli, profesionály a amatéry, spotřebiteli a výrobci, domovem a kanceláří i prací a hrou se rozpadají. Naše možnosti jsou nyní mnohem širší, a nemusíme tak volit jen mezi zaměstnancem a majitelem firmy. A co to všechno znamená? Jednoduše to, že neexistuje důvod, proč by měl člověk trpět v nudné, nenaplňující práci.

Nemusíme se už řídit starou etikou práce, vstoupili jsme totiž do éry, které Pat Kane říká „etika hry“:

Jedná se o „hru“, jak ji chápali velcí filozofové: zakoušení aktivního, kreativního a plně autonomního lidství. Cílem etiky hry je získat sebevědomí ke spontaneitě, kreativitě a empatii v každé oblasti života... Sebe, své touhy a záliby tak klademe do středu svého světa.

Pat Kane, autor knihy *The Play Ethic: A Manifesto for a Different Way of Living*, převzato ze stránek www.theplayethic.com

---

* Citace vychází z českého překladu (Eastone Books, Litomyšl 2009), na některých místech ovšem byla redakčně upravena. (pozn. překl.)

Zní vám slovo „hra“ sobecky? Opak je pravdou. Hravci se často zajímají stejně tak o to, co mohou světu dát, jako o to, co od něj mohou získat. Tim Smit opustil hudební byznys a založil organizaci Eden Project, „první rokenrolovou vědeckou nadaci na světě“. Slavná hravá značka Innocent Drinks s většinovým podílem na britském trhu ovocných nápojů dává 10 procent zisku své nadaci The Innocent Foundation. Nadace pak sponzoruje projekty, jejichž cílem je pomoci jedněm z nejchudších lidí světa v zemích, odkud firma dováží své ovoce. A Google, který je svým hravým pracovním prostředím všeobecně známý, odstartoval neziskovou sekci, jejíž rozpočet činí miliardu dolarů. Jejím cílem je pak pokusit se o řešení těch nejpálčivějších světových problémů, např. změn klimatu, celosvětové úrovně zdravotnictví či chudoby.

Jste tedy připraveni si hrát? Možná se právě trápíte v práci, která vás dohání k zoufalství. Nebo se dřete ve vlastní firmě, která se nikdy pořádně „nerozjela“. Je navíc dost pravděpodobné, že jste o tom hodně přemýšleli, točili jste se v kruhu a snažili se najít cestu ven. Proto je už opravdu načase na to jít jinak. A začneme tím, že se z „dělníka“ změňte na „hravce“. Tato kniha vám ukáže, jak na to – jak se bavit a nechat si za to platit; jak si život uzpůsobit tak, aby se do něj vešlo všechno, čím jste; jak se naplno věnovat všem zájmům, které máte; jak se vydat do nového světa plného nejistoty a jak si tuto projížďku také pořádně vychutnat; jak dosáhnout výsledků, o nichž se vám ani nesnilo, a to s mnohem menším úsilím; a jak už přestat vyčkávat a konečně s tím vším začít.

Připojte se k revoluci

Podle mého názoru bude 21. století stoletím hry.

Brian Sutton-Smith, emeritní profesor pedagogiky
na Pensylvánské univerzitě a přední teoretik hry

Americký spisovatel Daniel Pink je významný teoretik zabývající se proměnami světa práce. Ve své nedávno vydané knize *Úplně nová mysl* pak tvrdí, že jsme vstoupili do nové éry, a pokud chceme i nadále „zůstat ve hře“, potřebujeme velmi odlišné dovednosti. V 19. století nám průmyslová revoluce dala obrovské továrny a efektivní montážní linky. Aby se tovární dělník uplatnil, potřeboval fyzickou sílu a manuální dovednosti. S 20. stoletím začala doba informací a požadován byl znalostní pracovník, který potřeboval analytické a logické dovednosti. Dnes, ve 21. století,

se nacházíme v době konceptuální. Podle Pinka nyní potřebujeme dovednosti, které bychom mohli nazvat funkcemi pravé mozkové hemisféry a k nimž patří například design, empatie, význam či hra. Excelovat pak budou ti z nás, kteří se mohou pochlubit invencí, empatií a schopností vidět celek – tedy hravci.

Nejde ale o posun, kterému se lze jen tak vyhnout. Dovednosti doby logicko-informativní jsou i nadále nutné, ale samotné už stačit nebudou. Práce, kterou lze snadno definovat a reprodukovat, bude totiž pravděpodobně automatizována nebo outsourcována. Nové formy automatizace nyní ovlivňují současnou generaci bílých límečků podobně, jako to poznaly modré límečky v generaci předchozí. Chceme-li tedy „přežít“, musíme získat dovednosti, které počítače nedokážou vykonávat lépe, rychleji či levněji. To, co nelze automatizovat, lze outsourcovat u stejně schopných, avšak levnějších pracovníků v zemích jako Indie, Čína či Filipíny. Tento trend už ostatně kromě IT postihl také finanční analýzu, redakční práci, právní výzkum či vyplňování daňových přiznání.

Průmyslová revoluce, vycházející z protestantské pracovní etiky, zplodila *dělníka*. Dnešní digitální revoluce nám pak dala *hravce*.

Nebudte jako někteří dělníci, kteří aktuální stav hospodářství využívají jako výmluvu, aby mohli změnu odkládat: lidé, kteří říkají, že o své kariéře nyní nepřemýšlejí, protože právě probíhá recese (nebo protože právě skončila recese, popřípadě protože slyšeli, že přijde další recese...), a proto by se také měli držet při zemi, zůstat tam, kde jsou, a nic neriskovat.

Strkat hlavu do písku je ale to poslední, co byste měli v době převratných změn a značné nejistoty dělat. Zaprvé jde o dobu, kdy vám s největší pravděpodobností hrozí, že přijdete o práci. Pokud si vás šéf zavolá už tento pátek a oznámí vám, že jde o váš poslední den ve firmě, nebylo by lepší, kdybyste o své budoucí kariéře přemýšleli už dříve, než když se všim zbrkle začnete od píky hned příští pondělí? A zadruhé právě v dobách velkých změn přicházejí ty nejzajímavější příležitosti. Během velké hospodářské krize se ostatně v Americe stalo milionáři více lidí než kdykoli jindy.

Tato kniha vám ukáže, jak si můžete vyzkoušet novou práci, aniž byste museli opustit to, co právě děláte, takže až přijde ona chvíle nuceného nového začátku – nebo až budete mít pocit, že už máte dostatek kuráže jít do toho –, budete připraveni. A pokud tuto knihu čtete, protože jste se v práci dozvěděli, že jste „nadbyteční“, nenechte si ujít nabízenou šanci, přehodnoťte svou práci a začněte si hrát.